در اثر بارندگي ها ی اخیر

- گزارش : فرشاد وطن خواه

خبرنگار نی شکر:

در پـی بارنـدگی هـای اخیـر و طغیـان رودخانـه هـا و سـیلاب هـا خسارات فراوانی به مـزارع نیـشکر و جاده های ارتباطی آنهـا وارد آمـد. بـه گـزارش واحـد هواشناسـی مرکـز تحقیقـات کـشاورزی همزمـان بـا بارشهای شدید بـاران کـه در روز ۱۵ بهمن سـال جـاری (سـال ۸٤) کـه بـه مـدت ٤۸سـاعت بطـول انجامیـد عملیـات برداشـت نیـشکر از مـزارع متوقـف وبـا طغیـان رودخانـه هـا و سـیلابهای ناشـی از آن خـسارات و زیانهـای فراوانـی بـه چنـدین مزرعـه وارد آمده همچنین تعـدادی از منـازل مـسکونی سـازمانی شـهرک شـهید بهشتی دچار آب گرفتگـی شـد. بنـابر همین گزارش ایـن بارنـدگی در طـول چند سال اخیر کم سـابقه و میـزان آن بطور تقریبی بـالغ بـر ۸۵/۲ میلیمتـر بوده است . براین اساس مقـادیر ایـن بارنـدگي هـای ثبـت شـده در ایـستگاههای هواشناسـی بـشرح زیـر می باشد:

1. **ایـستگاه مرکـزی(مـستقر در مزرعه ۱۵۱) ۸۹ میلیمتر**
2. **ایـستگاه پهونـده (مـستقر در مزرعه ۳٤۱)۱٤۱/۵ میلمتر**
3. **ایـستگاه عظـیم (مـستقر در یارد واحد دوم)۸۳/۸ میلمتر**
4. **ایستگاه حاجـات (مـستقر در مزرعه ٤٤۷)٦۰/۵ میلمتر**
5. **ایستگاه سـردارآباد (مـستقر در مزرعه ۵٦۵) ۵۱/۲ میلمتر**

بنابراین بیشترین بارنـدگی در ایستگاه پهونده به میـزان ۱٤۱/۵ میلیمتر و کمترین آن در ایـستگاه سـردارآباد بـه میـزان ۵۱/۲ میلیمتـر بـه ثبـت رسـیده اسـت. میانگین بارندگی در ایـستگاههای فوق در حـدود ۸۵/۲ میلیمتـر و مقدار کـل بارنـدگیهای امـسال از آذرماه تا تاریخ ٦ اردیبهشت ماه سال ۸۵ بـرابـر مقدار ۳۲۹/٦ میلي متر گـزارش شـده که در مقایسه بـا سـال گذشـته تـا همین تاریخ (۳۲۹/۲۹) میلیمتـر حـدود (۰/۳) میلیمتـر کـاهش نشان مي دهد.

اضـافه مـی گـردد میـانگین بارنـدگی در اسـتان خوزسـتان ۲۵۰-۲٤۰ میلیمتر می باشد.

بنا به اظهارت آقای عسکرپور رئیس اداره مهندسی زراعـی در اثر سیلابهای جاری شده مزرعه ٦٦۲ و مزرعه شماره ٤۰۵ میـزان خـسارات وارده در برخـی از قطعات مزارع یادشده بگونه ای بود که گل و لای رودخانه سطح مزرعـه را کـاملا پوشـش داده و فاروها از لای پر شده اند.

همچنین آثار شن و ماسه و سـنگریزه ناشـی از سـیلاب بخش هـایـی از مزرعـه را

در برگرفته و نیز طغیان رودخانه تا حدود زیادی از کناره های جاده های ارتباطی مزارع را تخریب و کانالهای آبیاري ه (TC) در برخی از قسمت ها تا حد ۱۰۰ درصد تخریب شده اند.

در پی وقوع این حادثه عملیات بازسازی مزارع و جاده ها و همچنین ترمیم کانال های آبیاری در اسفندماه توسط واحد مهندسی زراعی آغاز گردید که در اینجا بخشی از اقدامات و فعالیتهاي انجام شده یا در حال انجام بطور اختصار بیان میگردد.

از جمله اقدامات اولیه برای ترمیم خرابی ها رگلاژ اولیه جاده های مزارع بوده که شرایط لازم جهت انتقال سایر ادوات نظیر آبپاش - غلطک و گریدر و بیل مکانیکی را فراهم کند. همچنین عملیات خاک ریزی در حدود ۵۰ متر مکعب انجام و سپس سایر عملیات بازسازی جاده ها انجام شده است. به دلیل نفوذ رودخانه به سمت مزرعه نیز مسیر کانال آبیاری مزرعه تغییر داده شده و کار ترمیم (TC) به طول ۲۵۰ متر در حال انجام است.

آقای عسکرپور در ادامه گفت: عملیات بازسازی و ترمیم جاده ها و مزارع با همت و تلاش پرسنل واحد مهندسی زراعی و همچنین مشارکت پیمانکار در حال انجام میباشد. و پیش بینی می شود در صورت عدم بروز مشکلات و حوادث پیش بینی نشده کار بازسازی جاده ها و کانالهای آبیاری تا سه هفته آینده بطول بیانجامد. (البته تکمیل مراحل بازسازی زیرین جاده ها و کارهایی از قبیل شن ریزی و قیرپاشی در فرصتهای بعدی انجام مي شود.از جمله خسارتی که به مزارع واردشده و قبلاً نیز به آن اشاره شد ورود شن و ماسه ناشی از سیل به قسمت هایی از مزرعه و همچنین پرشدن فاروها از گل و لای بوده که کار پاکسازی وانتقال شن ها توسط نیروی انسانی و بصورت دستی در اسرع وقت انجام خواهد شد.

آقای عسکرپور در پایان در پاسخ به سوال خبرنگار نی شکر درخصوص چگونگی تدابیر و راههای اندیشیده شده برای جلوگیری و مقابله با بحران هایی از این دست گفت: در شرکت کشت و صنعت کارون کمیته ای

تأسیس شده که درصورت بروز حوادث و وقایعی مشابه ، راه حل ها و اقداماتی را با همکاری و همیاری بخش ها و واحدهای

مختلفی از شرکت و پیش بینی امکانات و وسایل مورد نیاز همزمان با اعلام بارندگی و احتمال طغیان رودخانه ها توسط رسانه ها، تعدادي از ماشین - آلات سنگین مانند بیل مکانیکی - گریدر و لودر بحالت آماده باش درآمده بودند و یک سری آمادگی های اولیه از قبل درنظر گرفته شده بود.

عسکرپوراضافه کرد: که برای جلوگیری از چنین حوادثی و مقابله با زیان ها و خسارتهای احتمالی در نقاطی که ممکن است در اثر طغیان رودخانه آسیب ببیند ، دو راه حل بنظر میرسد:

N **راه حل اول :** این است که ابتدا مسیر رودخانه بدقت مورد مطالعه قرار گیرد و اگر میسر باشد جریان آب را بصورت مستقیم درآورد و فرضاً قوسی که در اثر سیلابها به مرور زمان ایجاد شده اصلاح نماییم. بعبارت دیگر اصلاح مسیر رودخانه در نقاط حادثه خیز است.

N **دوم اینکه** : اگر این کار در مقاطعی از رودخانه امکان پذیر نباشد بایستی با تمهیدات خاص ،

حاشیه هایی که در معرض خوردگی قرار دارند با احداث دیواره های سنگی و بتونی استحکام بخشید. که البته این کار هزینه بسیار هنگفتی را مي طلبد.

در هر حال اگر این اقدامات تا بحال صورت نگرفته و یا بطور جدي مطرح نشده تنها بخاطر هزینه های سنگین و مسائل مالی آن است. البته این موضوع در سطح کلان ممکن

است بگونه ای دیگر و بصورت ریشه ای مرتفع شود. بدین ترتیب که اگر تعداد سدهایی که بر روي رودخانه کارون احداث می شود به اندازه ای باشد که آبهای اضافی در بین این مخازن و سدها تقسیم شود و مازاد آن نیز بتدریج و به مرور زمان تخلیه شود فکر مي کنم دیگر دغدغة چنین حوادثی را نباید داشت که احتمالاً با برنامه ها و طرح هایی که وزارت نیرو در جهت مهار آبهاي سطحی و ایجاد سدهای بیشتر درنظر دارد بعید نیست که در آینده با افزایش حجم مخازن آبی کشور هم میزان تولید انرژی بالارفته و از طرفی سطع وسیع کشت آبی مزارع و همچنین موضوع مهار سیلاب ها به شکل اساسي تري مرتفع گردد.

در پایان باید به این نکته اشاره کنم که خوشبختانه با عنایت به انجام بیمه محصولات زراعی می توان تا حدودی از خسارت های وارد آمده را جبران نمود. که این روش براي جلوگیری و کاهش زیانهای ناشی از حوادث طبیعی مفید میباشد.